

KONTROLI I LARTË I SHTETIT KRYETARI

Adresa: Bulevardi "Dëshmorët e Kombit", nr. 3, Tiranë; Tel-Fax: 04-228485

Nr. 1189/12 Prot.

Tiranë, më 28 /4 /2017

V E N D I M

Nr. 35, Datë 28/4/ 2017

**PËR
EVADIMIN E MATERIALEVE TË AUDITIMIT TË USHTRUAR
NË MINISTRINË E TRANSPORTIT DHE INFRASTRUKTURËS,
"MBI ZBATIMIN E PËRPUTHSHMËRISË DHE RREGULLSHMËRISË".**

Pasi u njoha me Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe projektvendimin e paraqitur nga Grupi i Auditimit të Departamentit të Auditimit të Institucioneve Qendrore, shpjegimet e dhëna nga subjekti i audituar, mendimin për cilësinë e auditimit nga Drejtori i Departamentit Juridik dhe Kontrollit të Zbatimit të Standardeve, vlerësimin mbi objektivitetin dhe cilësinë e auditimit nga Drejtori i Departamentit të Auditimit të mësipërm dhe Drejtori i Përgjithshëm, në mbështetje të nenit 10 dhe 15 të ligjit nr. 154/2014, datë 27.11.2014 "*Për organizimin dhe funksionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit*",

V E N D O S A:

I. Të miratoj Raportin Përfundimtar të Auditimit "*Mbi zbatimin e përputhshmërisë dhe rregullshmërisë*", të ushtruar në Ministrinë e Transportit dhe Infrastrukturës, për periudhën 16.9.2013 deri 31.12.2016.

II. Të miratoj rekomandimet e përcaktuara dhe të kërkoj marrjen e masave, për sa vijon:

A. PROPOZIME PËR NDRYSHIME APO PËRMIRËSIME NË LEGJISLACIONIN NË FUQI.

Gjetja nga auditimi:

Gjatë ekzekutimit të vendimeve gjyqësore të cilat kanë pasur si objekt të tyre rikthimin në punë dhe pagimin e pagave, deri në momentin e ekzekutimit të vendimeve, punonjësve të cilët kanë përfituar pagën, nga MTI nuk ju janë llogaritur dhe mbajtur kontributet për sigurimet shoqërore dhe shëndetësore, me arsyetimin se këto shpenzime në buxhet, janë parashikuar si artikull 602.

Për periudhën objekt auditimi, detyrimet e pa mbajtura përfituesve nga zbatimi i vendimeve të formës së prerë të gjykatave, për efekt të sigurimeve shoqërore dhe shëndetësore janë 7,842,046 lekë, të cilat duhet të ishin derdhur për llogari të Drejtorisë Rajonale të Sigurimeve Shoqërore Tiranë.

Në Udhëzimin e Ministrisë së Financave nr. 5 datë 30.01.2006 "Mbi tatimin mbi të ardhurat" i ndryshuar, pika 2.4, paragrafi 8, është përcaktuar se ... "*Përfitimet për punonjësit e larguar nga puna për të cilët gjykata ka vendosur kthimin në vendet e punës dhe përfitimin e pagës deri në*

momentin e kthimit në punë, nuk janë objekt përjashtimi” (nga tatimi). Nisur nga sa më sipër udhëzimi nënkupton/të jep mundësinë të arsyetosh se *përderisa kemi të bëjmë me pagë, ajo nuk ka pse të përjashtohet nga ndalesa për efekt të sigurimeve shoqërore dhe shëndetësore (vlen të evidentohet se ndalesa për efekt të sigurimeve, i vlen përfituesit për efekt vjetërsie në punë dhe llogaritje pensioni, pasi i punonjësit i jepet pagë deri në rikthimin në punë, çka nënkupton se deri në rikthimin në punë, përfituesi ka qenë i pa punë (trajtuar në faqen 72-105 të Raportit të Auditimit).*

Për këtë rekomandojmë:

Në situatën që në vendimet gjyqësore të formës së prerë është përcaktuar ... *përfitimin e pagës deri në momentin e kthimit në punë, e ardhura e përfituar në këtë rast është page, për rrjedhojë është objekt ndalese jo vetëm i tatimit mbi të ardhurat nga punësimi, por edhe i kontributeve për sigurimet shoqërore, shëndetësore dhe suplementare, e cila është e domosdoshme jo të nënkuptohet, por të jetë e shprehur me dispozitë ligjore.*

Përsa më sipër MTI të vlerësojë dhe të bashkërendojë punën me Ministrinë e Financave dhe Institutin e Sigurimeve Shoqërore me qëllim ndërmarrjen e hapave konkretë për hartimin e një dispozite ligjore në të cilën të jetë shprehur qartësisht se ... *pagesat e përfituara me vendim gjykate të formës së prerë ... deri në momentin e rikthimit në punë ... janë objekt ndalese i kontributeve për sigurimet shoqërore, shëndetësore dhe suplementare.*

Menjëherë

B. MASA ORGANIZATIVE.

1. Gjetja nga auditimi:

- Raportet e monitorimit për vitin 2015, si edhe raportet periodike gjatë vitit 2016, që MTI i ka paraqitur në Ministrinë e Financave, nuk janë të plotësuar me një informacionin të plotë me shpjegimet përkatëse lidhur me ndryshimet e buxhetit nga plani fillestar deri në atë përfundimtar, në nivel programi dhe artikulli, lidhur me ndryshimet e planit të produkteve, si në sasi dhe në vlerë në përputhje me Udhëzimet e Ministrisë të Financave për zbatimin e buxhetit të shtetit. Mungojnë argumentet e plota në lidhje me mosrealizimin e produkteve dhe masat që parashikohen në të ardhmen për realizimin e tyre.

Performanca e produkteve nuk është e paraqitur e lidhur me realizimin e objektivave dhe politikës së programit ku të shpjegohej cilat ishin objektivat sipas PBA, politikat e çdo programi si dhe masën e realizimit të këtyre objektivave.

Të dhënat përkatëse për realizimin e financimit të huaj, si edhe analiza e tyre nuk është e plotë për të argumentuar ndryshimet në PBA, planifikim dhe realizimin e tyre.

- Raportet e monitorimit të buxhetit nuk janë publikuar në faqen zyrtare të ministrisë si rrjedhim nuk shfaqen edhe në faqen zyrtare të Ministrisë së Financave nëpërmjet lidhjes së vendosur me faqet zyrtare të ministrive, në përputhje me Udhëzimet e Ministrisë të Financave për zbatimin e buxhetit të shtetit.

-Të dhënat faktike të raportuara nga Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës kanë mospërputhje me të dhënat faktike të siguruar nga sistemi i thesarit. Ndryshimet përfaqësojnë diferencat e raportuara për realizimin e shpenzimeve për investime me financim të huaj. Një rakordim i tillë nuk është bërë nga Ministria.

Sa më lart në kundërshtim me UMF nr. 2, 09.01.2015 “Për zbatimin e buxhetit të vitit 2015” dhe UMF nr. 1, dt. 15.01.2016 “Për zbatimin e buxhetit të vitit 2016” (trajtuar në faqen 65-72 të Raportit të Auditimit).

Për këtë rekomandojmë:

Nga Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës të merren masat e mëposhtme:

- Raportet e Monitorimit për zbatimin e buxhetit, të përmbajnë një informacionin të plotë me shpjegimet përkatëse lidhur me ndryshimet e buxhetit nga plani fillestar deri në atë

përfundimtar, në nivel programi dhe artikulli, lidhur me ndryshimet e planit të produkteve, si në sasi dhe në vlerë në përputhje me Udhëzimet e Ministrit të Financave për zbatimin e buxhetit të shtetit.

- Raportet e monitorimit të buxhetit të publikohen në faqen zyrtare të ministrisë të cilat duhet të shfaqen edhe në faqen zyrtare të Ministrisë së Financave nëpërmjet lidhjes së vendosur me faqet zyrtare të ministrive, në përputhje me Udhëzimet e Ministrit të Financave për zbatimin e buxhetit të shtetit.

- Të dhënat faktike të raportuara nga Ministria e Transporti dhe Infrastrukturës të përputhen me të dhënat faktike të siguruar nga sistemi i thesarit në përmjet rakordimit të tyre.

Në vijimësi

2. Gjetja nga auditimi:

Në zbatimin e kontratave të karburanteve të Ministrisë së Transportit dhe Infrastrukturës me subjektet kontraktore janë konstatuar shkelje të dispozitave ligjore dhe rregullave financiare:

- Nga titullari i Autoritetit Kontraktor nuk janë ngritur komisione për marrjen në dorëzim dhe nuk ka procesverbale të marrjes në dorëzim të mallit sipas kontratës ku të shprehen për cilësinë dhe plotësimin e specifikimeve teknike të kërkuara vërtetuar me raportin e analizave nga Inspektorati Shtetëror Teknik dhe Industrial.

- Nga autoriteti kontraktor janë likuiduar me urdhër shpenzimet fatura tatimore për karburante të pa shoqëruara me raportin e analizave nga Inspektorati Shtetëror Teknik dhe Industrial për sasinë e produktit të importuar për të vërtetuar cilësinë dhe standartet e furniturës dhe pa deklaratën doganore SAD sipas kushteve të kontratës.

- Autoriteti kontraktor në llogaritjen e çmimit të karburanteve nuk janë mbështetur në buletinet e APP në çmimet referuar bursës REUTERS për datën e furniturës sipas deklaratës doganore SAD ose datës sipas raporteve të analizave nga Inspektorati Shtetëror Teknik dhe Industrial, gjithashtu janë shtuar elementë fiskalë si “*taksa e markimit*”.

Është vepruar në kundërshtim me VKM nr. 1, dt. 10.01.2007, “Për rregullat e prokurimit publik” kreu VIII, pika 2/b, VKM nr. 914, datë 29.12.2014 “Për miratimin e rregullave të prokurimit publik”, neni 77, pika 3, “Për t’u siguruar nëse cilësia e punëve, shërbimeve ose e mallrave është e njëjtë me cilësinë për të cilën është shpallur fitues kontraktori, autoriteti kontraktor duhet të monitorojë zbatimin e kontratës dhe në rast të shkeljes së kushteve të kërkuara zbaton penaltetet e parashikuara në kontratë.....” pika 5 dhe 6, “Autoriteti kontraktor, para pagimit të faturës së mallit, duhet të kontrollojë përqindjen e rritjes apo të uljes të çmimit të bursës, sipas Reuters, lëvruar sipas kushtit CIF-Shqipëri, cilësinë e mallit të lëvruar, nëse është e njëjtë me atë për të cilën është shpallur fitues kontraktori” (trajtuar në faqen 65-72 të Raportit të Auditimit).

Për këtë rekomandojmë:

Nga Ministria e Transporti dhe Infrastrukturës në zbatimin e kontratave dhe likuidimin e vlerave të mallrave të furnizuar të merren masat si vijon:

- Nga titullari i Autoritetit Kontraktor të ngrihen komisionet përkatëse për marrjen në dorëzim me procesverbale të mallrave sipas kontratës duke u shprehur për cilësinë dhe plotësimin e specifikimeve teknike të kërkuara, vërtetuar me raportin e analizave.

- Urdhër shpenzimet për vlerat e likuiduara nga autoriteti kontraktor për karburante, të shoqërohen, me faturat tatimore, raportin e analizave nga Inspektorati Shtetëror Teknik dhe Industrial për sasinë e produktit të importuar për të vërtetuar cilësinë dhe standartet e furniturës dhe me deklaratën doganore SAD sipas kushteve të kontratës.

- Autoriteti kontraktor, në llogaritjen e çmimit të karburanteve, duhet të mbështetet në buletinet e APP, me çmimet referuar bursës REUTERS për datën e furniturës, sipas deklaratës doganore SAD ose datës sipas raporteve të analizave nga Inspektorati Shtetëror Teknik dhe Industrial,

referuar elementëve fiskalë të përcaktuara me ligj ” (trajtuar në faqen 65-72 të Raportit të Auditimit).

Në vijimësi

3. Gjetja nga auditimi:

Detyrimi i prapambetur i akumuluar nga Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës deri 31.12.2016 paraqitet në vlerën **4,129,985,563 lekë**.

- Krijimi i detyrimeve të prapambetura nuk është shoqëruar me një analizë të shkaqeve të pagesave të vonuara. Nuk është respektuar disiplina buxhetore, kryesisht në drejtim të planifikimit buxhetor, kontrolleve financiare paraprake dhe rritjen e eficiencës së shpenzimeve nga ana e titullarëve, nëpunësve autorizues, nëpunësve zbatues. Nuk janë marrë masa paraprakisht për të siguruar financimin e mjaftueshëm për vitin ushtrimor përpara se të fillojë prokurimi, bazuar në disponibilitetin e fondeve buxhetore.

- Nuk janë monitoruar dhe kontrolluar në mënyrë të vazhdueshme respektimi i angazhimeve, nëpërmjet Sistemit Informatik Financiar të Qeverisë (SIFQ).

- Ministria e Financave e cila ka monitoruar detyrimet financiare të krijuara rishtas dhe të papaguara në kohë, nuk ka kryer një analizë, duke përcaktuar përgjegjësinë dhe vendosur masa administrative sipas kuadrit ligjor në fuqi, në kundërshtim me UMF nr. 1, dt. 15.01.2016 “Për zbatimin e buxhetit të vitit 2016” dhe VKM nr. 50, datë 05.02.2014 “Për miratimin e strategjisë për parandalimin dhe shlyerjen e detyrimeve të prapambetura e të planit të veprimt”, të ndryshuar (trajtuar në faqen 58- 60 të Raportit të Auditimit).

Për këtë rekomandojmë:

Nga Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës, dhe institucionet e vartësisë të merren masat:

- Të evitohet krijimi i detyrimeve të prapambetura. duke respektuar disiplinën buxhetore, kryesisht në drejtim të planifikimit buxhetor, kontrolleve financiare paraprake dhe rritjen e eficiencës së shpenzimeve nga ana e titullarëve, nëpunësve autorizues, nëpunësve zbatues.

- Para se të fillojë prokurimi nga Ministria dhe institucionet përkatëse të vartësisë të merren masat paraprakisht për të siguruar financimin e mjaftueshëm për vitin ushtrimor, bazuar në disponibilitetin e fondeve buxhetore.

- Nga Ministria e Financave të monitorohen dhe kontrollohen në mënyrë të vazhdueshme respektimi i angazhimeve, nëpërmjet Sistemit Informatik Financiar të Qeverisë (SIFQ).

- Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës dhe Ministria e Financave e cila monitoron detyrimet financiare të krijuara rishtas dhe të papaguara në kohë, duhet të kërkojë nga MTI dhe institucionet e vartësisë një analizë të shkaqeve të pagesave të vonuara, të përcaktojë përgjegjësinë dhe vendosë masa administrative sipas kuadrit ligjor në fuqi.

Menjëherë dhe në vazhdimësi

4. Gjetja nga auditimi:

Për vitin 2014 dhe 2016 MTI nuk ka nxjerrë “Manuali teknik i çmimeve për punimet e ndërtimit dhe të analizave teknike të tyre të rishikuara”, të cilët shërbejnë /përdoren në **përcaktimin e fondit limit të objekteve** në ndërtim, në kundërshtim me VKM nr. 514, datë 15.08.2007 i ndryshuar, në të cilin është përcaktuar se ...Manuali teknik i çmimeve për punimet e ndërtimit është **buletini periodik vjetor ... i çmimeve të materialeve të ndërtimit ...të ofruara nga tregu përkatës, brenda vendit, në muajin maj...**

Arsyeja është se Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve nuk i ka dërguar/ose i ka dërguar jo të plotë MTI, të dhënat për çmimet mesatare të tregut të katër elementeve të strukturës së kostos, të nevojshme për përditësimin e çmimeve të manualit.

Gjatë shqyrtimit të materialeve të sjella nga Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve në MTI për vitin 2016, u vërejt se DPT nuk i është referuar listës së materialeve bashkëlidhur shkresës zyrtare të dërguar nga MTI, e cila përmban rreth 800 materiale, ndërkohë që shumë prej zërave që përfshihen në listën shoqëruese, **nuk kanë çmime reference** të investiguara.

Të dhënat janë dërguar drejtpërdrejtë vetëm nga 7 Drejtori Rajonale Tatimore (**jo nga DPT**), kurse Drejtoria Rajonale Tiranë, ka dërguar si “çmime mesatare tregu” 5 akte konstatimi të mbajtur nga inspektorët e verifikimit në terren, për 5 subjekte tregtarë që ushtrojnë veprimtarinë nën juridiksionin e kësaj Drejtorie. Bashkëlidhur secilit akt-konstatimi janë dorëzuar lista çmimesh për produkte që këto subjekte tregtojnë, në të cilët, përgjithësisht evidentohen produkte me emërtim të njëjtë por me çmime të ndryshme, duke mos u përcaktuar asnjë specifikë dalluese/diferencuese midis tyre (materiali, dimensione etj.).

Nga shqyrtimi rastësor i çmimit të vendosur në “Manuallet Teknike të Çmimeve të Punimeve të Ndërtimit dhe Analizave Teknike ...” të vitit 2015, për dy zëra punimesh të trajtuar më gjerësisht në projektraport, u konstatuan diferenca të ndryshme të tyre për produkte/materiale të njëjtë në formë, dimension, cilësi etj, të cilat nuk argumentohen/justifikohen (*trajtuar në faqen 151-153 të Raportit të Auditimit*).

Për këtë rekomandojmë:

Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës e cila është përgjegjëse për përditësimin çdo vit, të analizave teknike të çmimeve, të bashkërendojë punën drejtpërdrejtë me Drejtorinë e Përgjithshme të Tatimeve me qëllim që kjo e fundit të vërë në dispozicion çmimet e "investiguara", në bazë të kërkesës së bërë nga Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës, brenda afateve të përcaktuara ligjorë, duke përdorur gjithë masat shtrënguese që parashikon ligji, me qëllim jo vetëm sigurimin cilësor të “çmimeve mesatare ...” por edhe brenda afateve kohorë ligjorë për vitin 2017.

Nisur nga diferenca e ndryshme e pa justifikuar/argumentuar e çmimit për zëra të ngjashëm të punimeve, MTI të shtrijë shqyrtimin/verifikimin me qëllim saktësimin e çmimit jo vetëm për zërat e punimeve të evidentuar, por për gjithë listën e materialeve objekt i rishikimit të çmimeve.

Menjëherë dhe në Vazhdimësi.

5. Gjetja nga auditimi:

Të dhënat faktike të raportuara nga Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës kanë mospërputhje me të dhënat faktike të siguruar nga sistemi i thesarit. Ndryshimet përfaqësojnë diferencat e raportuara për realizimin e shpenzimeve për investime me financim të huaj (*trajtuar në faqen 62-66 të Raportit të Auditimit*).

Për këtë rekomandojmë:

Nga MTI të merren masa që të dhënat faktike të raportuara nga Ministria të jenë të rakorduara me të dhënat faktike të sistemit të thesarit, në përputhje me Udhëzimet e Ministrit të Financave për zbatimin e buxhetit të shtetit .

Vazhdimisht

6. Gjetja nga auditimi:

Në të gjithë periudhën objekt auditimi u konstatua që nuk janë hartuar pasqyrat financiare të konsoliduara për Ministrinë e Transporteve dhe Infrastrukturës, por në çdo vit janë hartuar vetëm pasqyrat financiare individuale të aparatit të Ministrisë, në kundërshtim me pikën 5, kapitulli I të *UMF nr. 14, datë 28.12.2006* “Për përgatitjen dhe raportimin e pasqyrave financiare vjetore për institucionet qendrore, organet e pushtetit vendor dhe njësisive që varen prej tyre si dhe njësisive të menaxhimit/zbatimit të projekteve e marrëveshjeve me donatorë të huaj”, i ndryshuar në të cilën është përcaktuar se ... *Ministritë dhe Institucionet e tjera Qendrore , përveç pasqyrave financiare individuale, hartojnë përmbledhësen e Pasqyrave Financiare vjetore 2006 për të gjitha institucionet e vartësisë së tyre dhe e depozitojnë atë në Drejtorinë e Kontabilitetit në Ministrinë e Financave brenda datës 20 Prill 2007 (trajtuar në faqen 61-62 të Raportit të Auditimit)*.

Për këtë rekomandojmë:

Drejtoria Ekonomike në MTI të marrë masa e nevojshme organizative për të hartuar pasqyrat financiare të konsoliduara vjetore dhe të raportoj zyrtarisht në Ministrinë e Financave.

Në përfundim të periudhës ushtrimore çdo vit.

7. Gjetja nga auditimi:

Prej vitit 2014 e në vazhdim në “Relacionin” e pasqyrave financiare, në përbërje të llogarisë *Personeli, paradhënie, deficite, gjoba (llog 423,429) gjendet* shuma prej 813,998 lekë e mbartur nga viti 2007 me sqarimin se ... është duke u ndjekur nga sektori juridik. Po kështu, u konstatua se në llogarinë 468 gjenden “debitorë të ndryshëm” që i përkasin një aktivi të vjedhur dhe detyrimeve të lëna nga raportet e KLSH të viteve të mëparshëm. Mos veprimi mëtejshëm për arkëtimin e tyre, po çon gradualisht në “parashkrimin”/faljen e tyre (trajtuar në faqen 62-65 të Raportit të Auditimit).

Për këtë rekomandojmë:

Drejtoria Juridike dhe Drejtoria Ekonomike të përcaktojnë përgjegjësitë për këtë gjendje dhe të bashkërendojnë punën për arkëtimin e të drejtave të mbartura gjatë viteve të mëparshme me qëllim arkëtimin e detyrimeve para afatit të parashkrimit të tyre.

Menjëherë

8. Gjetja nga auditimi:

Gjatë auditimit të llogarisë “furnizime dhe materiale të tjera dhe të përgjithshme” u konstatuan raste për mallra si “Blerje licenca etj.”, për të cilat mungon procesverbali i marrjes në dorëzim, në kundërshtim me pikën 42 dhe 47 të udhëzimit të Ministrit të Financave nr. 30 “Për menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik” i ndryshuar.

Për këtë rekomandojmë:

Nga Drejtoria e Financës, për të gjitha praktikrat e evidentuara gjatë auditimit, të ngrihen grupet për marrjen në dorëzim të mallrave konform dokumentacionit shoqërues/justifikues të blerjes, me qëllim pasqyrimin/regjistrimin në ditarin e magazinës dhe ditarin e përgjithshëm të shpenzimeve.

Menjëherë

9. Gjetja nga auditimi:

MTI mbështetur në VKM nr. 426 datë 9.7.1998 “Për përballimin nga shteti të shpenzimeve të varrimit për shtetasit shqiptarë që vdesin brenda dhe jashtë vendit” i ndryshuar, kryen pagesa të konsiderueshme për rimbursimin e shpenzimeve të varrimit për shtetasit shqiptar që humbin jetën jashtë shtetit. Gjatë auditimit të dokumentacionit të tyre, u konstatua se mungon një bazë të dhënash në lidhje me përfituesit e rimbursimit. MTI nuk ka një procedurë sipas të cilës të bëhet verifikimi paraprak nëse rimbursimi drejt personave kërkues është kryer më parë apo jo. Ndërkohë personat përfitues të rimbursimit të këtyre pagesave të cilët banojnë në bashki të ndryshme brenda vendit, për marrjen e tij në MTI, ngarkohen me kohë dhe shpenzime shtesë (trajtuar në faqen 106-107 të Raportit të Auditimit).

Për këtë rekomandojmë:

MTI, për të lehtësuar personat përfitues për rimbursimin e shpenzimeve të varrimit për shtetasit shqiptar që humbin jetën jashtë vendit, është e nevojshme të bëjë një zgjidhje fundore të tyre. Për këtë qëllim t’i kërkojë/propozojë Këshillit të Ministrave kalimin e kompetencave në lidhje me këtë shpenzim njësite të qeverisjes vendore si një mënyrë jo vetëm për reduktimin e riskut të rimbursimit dy herë të të njëjtit përfitues, por njëkohësisht dhe lehtësimin e përfituesve për këtë shërbim.

Menjëherë

13. Gjetja nga auditimi:

Gjatë auditimit të realizimit të të ardhurave, u konstatua se MTI, nuk ka hartuar regjistrin e koncesioneve dhe pasurive të dhëna me qira në kundërshtim me pikën 31/b,d të udhëzimit nr. 30

të Ministrisë të Financave nr. 30 “Për menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik”, i ndryshuar (trajtuar në faqen 68-69 të Raportit të Auditimit).

Për këtë rekomandojmë:

Drejtoria e Financës në bashkëpunim me Strukturën e ndjekjes së koncesioneve dhe grupin specifik për dhënien e secilit koncesion të ngritur për këtë qëllim në MTI, të përgatisin regjistrin e koncesioneve dhe pasurive të dhëna me qira si një mjet i domosdoshëm për monitorimin e vazhdueshëm të tyre.

Menjëherë

B. MASA SHPËRBLIM DËMI.

Dëm ekonomik i shkaktuar është **55,555,207 lekë** gjithsej, nga i cili:

B.I. I arkëtueshëm 40,098,007 lekë, për të cilin kërkohet të kontabilizohet dhe të ndiqet në rrugë ligjore arkëtimi i saj, duke ndjekur të gjitha procedurat e nevojshme administrative dhe procedurat e tjera në të gjitha shkallët e gjyqimit, si më poshtë:

1. Për 30 punonjës dhe ish punonjës të MTI sipas listë pagesave të deklaruara (bashkëlidhur), shumën 27,338,969 lekë gjithsej, nga të cilat *21,553,147 lekë për vitin 2014 dhe 5,785,822 lekë për 2015*, të përfutur padrejtësisht për shkak të trajtimit të tyre si punonjës në “listë pritje”.

Termi “listë pritje” ka lindur/është përdorur në nenin 50/2 të Ligjit nr. 8549 datë 11.11.1999 “Për nëpunësin civil”, të është përcaktuar se ... *Në rastet e ristrukturimit të institucioneve të administratës publike, nëpunësve civilë, vendet e të cilëve janë deklaruar të tepërt, do t’u ofrohet një vend i të njëjtit nivel në një ministri apo institucion tjetër të administratës publike qendrore apo vendore ose në pamundësi, një vend i një niveli më të ulët. Nëpunësi civil vazhdon të gëzojë të drejtat e vendit të tij të mëparshëm deri sa atij t’i ofrohet një vend tjetër, por jo për më tepër se një vit. Në rastet kur nëpunësi civil refuzon të pranojë vendin e ofruar, ai humbet të drejtat që i takojnë si nëpunës civil*

Ky ligj është shfuqizuar me Ligjin nr. 152/2013 datë 30.5.2013 “Për statusin e nëpunësit civil”, i cili nuk parashikon më “Listë pritje” për punonjësit gjatë ristrukturimit të institucioneve të administratës publike.

Në nenin 50 të Ligjit nr. 152/2013 datë 30.5.2013 për sistemimin e punonjësve në vende vakante është përcaktuar se ... *Nëse për shkak të mbylljes apo ristrukturimit të institucionit, pozicioni i mëparshëm i një nëpunësi civil nuk ekziston më, ai transferohet në një pozicion tjetër të shërbimit civil të së njëjtës kategori.*

Transferimi, sipas pikës 1 të këtij neni, bëhet me precedencë, sipas kësaj renditjeje: a) në të njëjtin institucion, ku nëpunësi civil është i emëruar; b) në institucionin, me të cilin institucioni është shkruar apo bashkuar, në një nga institucionet, në të cilat institucioni është ndarë apo në institucionin që ka marrë funksionet që kryente më parë nëpunësi; c) në institucionet e varësisë së institucionit të ristrukturuar; ç) në një institucion tjetër të shërbimit civil...

Nga krahasimi midis dy ligjeve konstatohet se termi “Listë pritje”, nuk ekziston në Ligjin 152/2013 datë 30.5.2013.

Nën këtë arsyetim pagesat e kryera nga MTI për punonjësit në “Listë pritje” është i kundërligjshëm dhe përbën dëm ekonomik për Institucionin (trajtuar në faqen 112-114 të Raportit të Auditimit).

2. Për tre punonjës dhe ish punonjës të MTI shumën 8,535,032 lekë gjithsej, e cila përfaqëson pagesën e kryer ish punonjësve të cilët kanë fituar me vendim të formës së prerë të

gjykatave “Pagesë deri në rikthim në punë”, në kushtet kur këta punonjës kanë qenë në marrëdhënie pune në institucione të tjera shtetërore ose private si më poshtë:

2.1. **M H** për periudhën Qershor 2012-Gusht 2016 *ky kreditor* ka qenë i punësuar në Këshillin e Qarkut Tiranë. Për pasojë rezulton që për periudhën Qershor 2012 deri në Korrik 2015 të ketë përfituar pagesë të dyfishtë për 38 muaj, me pagë bruto 95,417 lekë/muaj, në total 4,886,267 lekë, e cila nën këtë arsyetim përbën dëm ekonomik.

2.2. **L A** ka qenë i punësuar për periudhën Dhjetor 2011-Shkurt 2014 në operator privat dhe për periudhën Shkurt 2014 e në vazhdim, në Këshillin e Ministrave.

Për periudhën Dhjetor 2011 deri në Korrik 2014, është paguar në privat dhe Këshillin e Ministrave, ndërkohë që është paguar dhe nga MTI në zbatim të vendimit gjyqësor i cili përcakton pagesën ... *deri në rikthimin në punë...*

Pagesa e dyfishtë (me mbi vendosje për të njëjtën periudhë) është kryer për 32 muaj me pagë referuese 95,400 lekë/muaj në shumën totale 3,052,800 lekë, e cila përbën dëm ekonomik.

2.3. **Ll. P** ka qenë i punësuar në MTI për periudhën nga Dhjetor 2011 deri në Prill 2013. Pagesa e përfituar në 2016 në zbatim të vendimit gjyqësor ... *deri në rikthimin në punë ...*

Për periudhën Shtator 2012 deri në Prill 2013, për 8 paga gjithsej në shumën 624,000 lekë përfaqëson pagesë të dyfishtë (me mbi vendosje për të njëjtën periudhë) dhe përbën dëm ekonomik (*trajtuar në faqen 83-86 të Raportit të Auditimit*).

3. Për tre raste të kryerjes së pagesës për tarifën përmbaremore në shumën 1,589.800 lekë gjithsej, të cilat nuk kanë qenë të shoqëruara me faturë tatimore në kundërshtim me nenin 54 të ligjit nr. 9936 datë 26.6.2008 “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë, i ndryshuar” në të cilin është përcaktuar se ... *Shpenzimet e njëjësive të qeverisjes së përgjithshme verifikohen në bazë të dokumentacionit të plotë, që vërteton kryerjen e shpenzimit përkatës, sipas ligjit për menaxhimin financiar dhe kontrollin...*

Pagesat janë kryer për shoqëritë përmbaremore si më poshtë:

3.1. *Shoqërisë Përmbaremore S.B.* në cilësinë e përfaqësuesit të Zyrës Përmbaremore të subjektit **S. B.** shpk vlerën 461.170 lekë paguar me urdhër shpenzimin nr. 254 datë 12.6.2014.

3.2. *Shoqërisë Përmbaremore S.* vlerën 133,688 lekë paguar në likuidimin e bërë për vendimin gjyqësor në favor të **E.Sha.**

3.3. *Shoqërisë Përmbaremore M.C.* vlerën 994,942 lekë paguar në likuidimin e bërë për vendimin gjyqësor në favor të **H.L.**

Deri në momentin e hartimit të këtij materiali, nga MTI nuk janë paraqitur fatura tatimore që të justifikojnë pagesën e kryer. Grupi i auditimit, mbështetur në sa më sipër, gjithë pagesën e kryer e ka konsideruar e paligjshme (*trajtuar në faqen 83-86 të Raportit të Auditimit*).

Menjëherë

4. Z. S. D. si përmbareues për kërkuesin/kreditorin **I. B.** vlerën 1,391,000 lekë, e cila përfaqëson pagesë të kryer nga MTI, për të cilën gjykata nuk është shprehur në vendimin gjyqësor (*trajtuar në faqen 79-80 të Raportit të Auditimit*).

5. Z. S. D. me detyrë ish punonjës i MTI vlerën 18,000 lekë, e cila përfaqëson pagesë/llogaritje të gabuar, të kryer nga MTI, ndaj vlerës për të cilën është shprehur me vendim të formës së prerë gjykata (*trajtuar në faqen 79-80 të Raportit të Auditimit*).

Menjëherë

6. Operatorit ekonomik “E.” SH. A. vlerën 120,450 lekë përfituar padrejtësisht, në kundërshtim me VKM nr. 1, dt. 10.01.2007, “Për rregullat e prokurimit publik” Kreu VIII, pika 2/c.

Menjëherë

7. Operatorit ekonomik "K" SH. A. vlerën 732,086 lekë përfituar padrejtësisht, në kundërshtim me VKM nr. 1, dt. 10.01.2007, "Për rregullat e prokurimit publik" Kreu VIII, pika 2/c dhe VKM nr. 914, datë 29.12.2014 "Për miratimin e rregullave të prokurimit publik", neni 77, pika 5.

Menjëherë

8. Operatorit ekonomik "E." SH. A. vlerën 269,635 lekë sa përfituar padrejtësisht, në kundërshtim me VKM nr. 1, dt. 10.01.2007, "Për rregullat e prokurimit publik" Kreu VIII, pika 2/c.

Menjëherë

9. Operatorit ekonomik "B." SH. A. vlerën 75,000 lekë përfituar padrejtësisht, në kundërshtim me VKM nr. 1, dt. 10.01.2007, "Për rregullat e prokurimit publik" Kreu VIII, pika 2/c.

Menjëherë

Nga llogaritjet për karburantet e furnizuar dhe likuiduar në zbatim të kontratave përkatëse lidhur midis OE dhe AK, rezulton se nuk është respektuar çmimi i miratuar sipas kontratës për furniturën bazuar çmimit referuar bursës REUTERS, mbështetur në deklaratën doganore SAD në kundërshtim me VKM nr. 1, dt. 10.01.2007, "Për rregullat e prokurimit publik" Kreu VIII, pika 2/c, VKM nr. 914, datë 29.12.2014 "Për miratimin e rregullave të prokurimit publik", neni 77, pika 6, "Autoriteti kontraktor, para pagimit të faturës së mallit, duhet të kontrollojë përqindjen e rritjes apo të uljes të çmimit të bursës, sipas Reuters, lëvruar sipas kushtit CIF-Shqipëri, cilësinë e mallit të lëvruar, nëse është e njëjtë me atë për të cilën është shpallur fitues kontraktori", si rrjedhojë këto subjekte kanë përfituar padrejtësisht vlerën 1,197,171 lekë (trajtuar në faqen 48-58 të Raportit të Auditimit).

B.II. I pa arkëtueshëm aktualisht, por që do të realizohet me fillimin e punimeve nga Koncesionari.

1. Vlerën 15,457,200 lekë/vit gjithsej, BOE të përbërë nga OE "M", Shoqëria "A", Shoqëria "V." dhe Shoqëria "N." sh.p.k, i përfaqësuar nga z. F. fitues i koncesionit "Për dhënien me koncesion/PPP të ndërtimit, shfrytëzimit dhe transferimit (BOT) të një Porti Jahtesh në Portin e Shëngjinit, në formën e "Propozimit të pa kërkuar".

Sipas pikës 2.4. "Sipërfaqe e Portit" të Kontratës lidhur datë 10.6.2016 lidhur midis MTI dhe BOE të përbërë nga OE "M", Shoqëria "A.", Shoqëria "V" dhe Shoqëria "N" sh.p.k, i përfaqësuar nga z. M., sipas së cilës ... *AK i njeh të drejtën Koncesionarit të përdorë ... sipërfaqe ujore përfshirë dhe kalatën perëndimore të Portit Shëngjin prej 31,578 m² dhe një sipërfaqe tokësore prej 12,381 m².*

Për përdorimin e aseteve, pronësisë pasuri shtetërore, Autoriteti kontraktor (MTI) nuk ka parashikuar **Royalty Fee** (qira etj.) që duhet të paguante Koncesionari, në shumën **15,457,200 lekë/vit gjithsej**, nga e cila për përdorimin/shfrytëzimin:

- Sipërfaqe tokësore prej 12,381 m² x 100 lekë/m²/muaj x 12 muaj = 14,857,200 lekë/vit, në zbatim të pikës 2 të Kreu-t të III të VKM Nr. 54, datë 5.2.2014 "Për përcaktimin e kritereve, të procedurës e të mënyrës së dhënies më qira, enfiteozë apo kontrata të tjera të pasurisë shtetërore", në të cilën është përcaktuar se ... *Kur jepet me qira truall i lirë, pra kur jepet me qira ose enfiteozë vetëm truall, tarifa dysHEME e qirasë mujore është 100 lekë/m².*

- Kalata perëndimore (dallgë thyesi) me sipërfaqe minimale jo më pak se 5,00 m² me vlerë 600,000 lekë/vit. (Autoriteti Portual Lezhë, sipas inventarit kontabël të vitit 2013 ka investuar rreth 85,000 mijë lekë për kalatën perëndimore (dallgë thyesi). Në dokumentacion, nuk është shprehur sipërfaqe e dallgë thyesit, por nisur nga skica shoqëruese, sipërfaqja minimale e llogaritur rezulton jo më pak se 500 m². Llogaritja e vlerës është bërë me të njëjtin arsyetim si për sipërfaqen tokësore).

- Sipërfaqe detare 31,578 m² (dispozita të ndryshme ligjore shprehen se *sipërfaqe ujore mund të jepet me qira për shfrytëzim ...*, por nga audituesit, nuk u gjet ndonjë vlerë për këtë qëllim.

AK/Komisioni “Për dhënien me koncesion/ppp...” ka vepruar **në kundërshtim me:**

- nenin 37 “Marrëdhëniet e pronësisë” të Ligjit nr. 125/2013 datë 25.4.2013 “Për koncesionet dhe partneritetin publik privat” i ndryshuar, në të cilin është përcaktuar se ... *Në rast se një kontratë koncesioni/partneriteti publik privat përfshin përdorimin e pasurisë në pronësi të një personi, që nuk është i përfshirë në procedurën për dhënie të kontratës, marrëdhëniet e pronësisë që shoqërojnë një pasuri të tillë duhet të zgjidhen sipas legjislacionit në fuqi, në mënyrë që të mos pengohet realizimi i projektit gjatë periudhës së kontraktuar.*

- Nëse Republika e Shqipërisë është pronare e pasurisë së paluajtshme, të përfshirë në realizimin e një kontrate koncesioni/partneriteti publik privat, ose nëse koncesioni/partneriteti publik privat përfshin përdorimin e të mirave publike, atëherë **autoriteti kontraktues zgjidh të gjitha marrëdhëniet e pronësisë**, në përputhje me legjislacionin në fuqi, në një mënyrë që të mos pengohet realizimi i projektit gjatë periudhës së kontraktuar.

- nenin 27 “Përmbajtja e kontratës” të Ligjit nr. 125/2013 datë 25.4.2013 i ndryshuar, në të cilin është përcaktuar se ... *Kontrata e koncesionit/partneritetit publik privat rregullon, në përputhje me dokumentacionin e tenderit, me vendimin e dhënies së koncesionit dhe me ofertën e zgjedhur, të gjitha çështjet që janë të lidhura me pronësinë e pasurive të paluajtshme dhe pasurive të tjera, që janë objekt i kontratës së koncesionit/partneritetit publik privat dhe pronësinë e pasurive të paluajtshme ose jo, që lindin në bazë të kontratës së koncesionit/partneritetit publik privat për kohëzgjatjen e saj apo pas përfundimit të saj.*

Koncesionari e ka bërë sigurimin e kontratës vetëm për një vit, në vlerën 73,033,800 lekë në kundërshtim me nenin 6 “Sigurimi i kontratës” të Kontratës datë 10.6.2016 lidhur midis MTI dhe BOE, në të cilën është përcaktuar se ... *Koncesionari, me qëllim përmbushjen e detyrimeve të Kontratës, gjatë gjithë periudhës koncesionare i paraqet Autoritetit Kontraktues një sigurim kontrate të paravokueshëm dhe të pagueshëm me kërkesën e parë... Sigurimi i kontratës do të jetë në masën 10 për qind të vlerës së investimit...*

Sigurimi i kontratës nga BOE duhet të ishte bërë për 35 vjet.

Për këtë rekomandojmë:

MTI, në cilësinë e AK të saktësojë sipërfaqen e kalatës perëndimore, së bashku me sipërfaqen e tokës dhe basenit ujqor, të konvertuar në vlerë me qëllim rishikimin e kushteve të kontratës me Koncesionarin dhe përfshirjen e saj në kontratë si detyrim ligjor për pagesë të Koncesionarit ndaj MTI.

Gjithashtu MTI, t’i kërkojë Koncesionarit të bëjë sigurimin e kontratës për 35 vjet, në zbatim të kriterëve ligjorë të përcaktuara në DST etj, në të kundërt, të anulojë dhënien e koncesionit, duke sekuestruar garancinë e kontratës (*trajtuar në faqen 124-138 të Raportit të Auditimit*).

Menjëherë

C. MBI PËRDORIMIN PA EFEKTIVITET, EFICENSË DHE EKONOMICITET TË FONDEVE PUBLIKE

1. MTI ka paguar tarifa përmbartimore në të gjitha rastet e vënies në ekzekutim të vendimeve gjyqësore në shumën **16,699,061 lekë**, për periudhën objekt auditimi, për shkak të zbatimit forcërisht vendimeve të formës së prerë të gjykatave.

Nga auditimi i procedurave të zbatimit të vendimeve të formës së prerë të gjykatave për punonjësit që janë larguar/kanë ndërprerë marrëdhëniet e punës, u konstatua se në asnjë rast, nuk është bërë pagimi vullnetar i tyre, por ai është realizuar nëpërmjet Zyrave Përmbartimore,

duke u shoqëruar me kosto shtesë për institucionin, për shkak të pagesave/tarifave përmbartimore.

2. MTI për shkaqe të ndryshme, nuk ka zbatuar në kohë vendimet e gjykatave të formës së prerë. Për vonesat e ndodhura janë llogaritur/indeksuar interesat ditorë nga shpallja e vendimit e deri në ekzekutimin e tij në shumën **5,742,816 lekë në 4 raste**, nga i cili 3,877,320 lekë për vitin 2014, për vitin 2015 shuma 1,801,156 lekë dhe për vitin 2016 shuma 210,645 lekë, të cilat përbëjnë shpenzime të pa rikthyeshme për Institucionin.

Gjithashtu u konstatua se këto detyrime të njësisë nuk janë pasqyruar ndaj palëve të treta gjatë përgatitjes së pasqyrave financiare në kundërshtim me nenin 61 “Standardet dhe procedurat e kontabilitetit” të Ligjit Nr. 9936, datë 26.6.2008 “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në republikën e Shqipërisë” i ndryshuar, në të cilin është përcaktuar se ... *Metoda e njohjes së shpenzimeve dhe të ardhurave, për qëllim të këtij ligji, ka të bëjë me a) njohjen e shpenzimeve të vitit buxhetor në çastin e ndodhjes së tyre, pavarësisht nga data e pagesës... (trajtuar në faqen 73-77 të Raportit të Auditimit).*

Për këtë rekomandojmë:

Drejtoria Ekonomike të pasqyrojë të gjitha vendimet e gjykatave të formës së prerë për të cilat është vënë në dijeni, në mbyllje të pasqyrave financiare vjetore me qëllim jo vetëm paraqitjen e saktë, por dhe për planifikimin e real të shlyerjes së tyre. Për këtë qëllim të krijohet/shfrytëzohet baza e të dhënave e të gjitha vendimeve të gjykatave të formës së prerë. Drejtoria Juridike me marrjen dijeni të vendimeve të gjykatave të indeksuara me interesa ditorë deri në ekzekutimin e tyre të kërkojë shlyerjen më përparësi të këtyre detyrimeve nga ana e Drejtorisë Ekonomike si një mënyrë për shmangien e akumulimit në vite të interesave që përbëjnë dëm ekonomik për buxhetin e shtetit.

Në vazhdimësi

Me ndjekjen dhe kontrollin e zbatimit të detyrave dhe masave të përcaktuara në këtë vendim ngarkohet Departamenti i Auditimit të Institucioneve Qendrore.

Bujar LESKAJ

K R Y E T A R